

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Szeptembertől 32 regionális, tanárokat segítő mentorközpont működik Szlovákiában

Szeptembertől összesen 32 regionális mentorközpont működik majd Szlovákiában, mivel további tizenhittal bővül a már meglévő 16, erősítette meg az oktatási minisztérium a TASR hírügynökségnek. [...] A mentorközpontok feladata, hogy a régió tanárait egyéni tanácsokkal lássa el, segítse az új tantervre való átállást és a tantervi reformot követő innovatív oktatási módszereket...” Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Rimaszombati győzelem született a Katedra Irodalomversenyen

A szeptembertől zajló tanulmányi vetélkedő országos döntőjére június 2-án került sor, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara és Pedagógiai Kara épületeiben, már másodszor a Katedra Polgári Társulás szervezésében. [...] Az országos megmérettetésre az a 25 csapat kapott meghívást, amely a négyfordulós levelezős versenyben a legjobban teljesített. A döntő két fordulóból állt, a tanulók szövegértési-játékos feladatokat oldottak meg...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Hunčík Péter: Ha a buszvezetőket szűrjük, a képviselőket miért nem?

Egy autószerelőt vagy tévészerelőt is nagy körültekintéssel választunk ki, amikor pedig a sorsunk alakításáról van szó, arra tényleg elég néhány másodperc, néhány gesztus vagy néhány harsány szó? – teszi fel a kérdést Hunčík Péter pszichiáter, író, publicista. [...] Vannak módszerek arra, hogy szűrjük a képviselőjelölteket, de akár a választókat is, véli Hunčík Péter, aki szerint a demokrácia a segítségünkre szorul, különben összeomlik. [...] Minden vezetői pozícióban torzít a hatalom. Nem láttam viszont még olyat, hogy ez ellen valaki védekezni próbált volna vagy felfogta volna, hogy ilyen veszély leselkedik rá. A határtalan demokrácia kontraproduktív eredményeket is hozhat. A demokrácia egy összetett dolog, amihez kreatívan és odafigyeléssel kell hozzáállni, mert amilyen nehéz felépíteni, olyan könnyű lerombolni...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Salma Imre, vegyészprofesszor

Március 15-én egy felvidéki gyökerű tudós, Salma Imre vegyészprofesszor munkásságát is a legrangosabb magyarországi tudományos kitüntetéssel, a Széchenyi-díjjal ismerték el. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzorának gyermek- és diákévei Nagymenyeren teltek, így meghívták egykori iskolájába is, ahol az éghajlatváltozásról egy nagyon érdekes előadást tartott. [...] A prágai egyetemet elvégezve még egy évet ott töltöttem, aztán lehetőségem nyílt egy ösztöndíjra a budapesti Központi Fizikai Kutatóintézetbe. A doktori fokozat megszerzése után Belgiumban dolgoztam majdnem két évig, és ott kezdtem el a légkör kémiájával foglalkozni. Először az aeroszol-részecskék kutatásával foglalkoztam...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: A Bázis könyvhét

Szlovákiai magyarok generációit traumatizálta az alap- és középiskolás szlováknyelv-oktatás, azon belül külön a „literatúra”, és valószínűleg emiatt sokan végleg el is távolodtak a szlovák irodalomtól. Az utóbbi években egyre több pozitív recenziót lehet olvasni magyarul is szlovák művekről, amik magyar fordítása sorra jelenik meg. Ezzel Radoslav Passia irodalomtörténész budapesti előadásán szembesültem, amit a Bázis Egyesület szervezett az Ünnepi Könyvhét keretében. [...] De a magyar olvasó számára mindenképp érdekes lehet [...] Marek Hudec újságíró Uzol („csomópont”) című könyve, ami az érsekújvári bombázást dolgozza fel. [...] Radoslav Passia előadását egy műfordítói kerekasztal követte, amin Mészáros Tünde moderálásával Balogh Magdolna, Vályi Horváth Erika, Merva Attila, Péntes Tímea, Hizsnay Tóth Ildikó és Böszörményi Péter mondták el, milyen fordításokon dolgoznak éppen és milyen terveik vannak...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: A kassai zsidóság tragédiája

A két világháború között a kassai zsidóság mai Szlovákia területének második legnagyobb zsidó közösségét alkotta, a város lakosságának mintegy 15 százaléka volt izraelita vallású az 1941-es magyarországi népszámlálás szerint. A vészkorszak az 1944 márciusi német megszállással kezdődött el. [...] Ennek apropóján Szeghy-Gayer Veronika történész, a Szlovák Tudományos Akadémiai Társadalomtudományi Intézetének kutatója szerzőtársával, Csósz Lászlóval a közelmúltban jelentette meg a Térképek

a kassai zsidóság tragédiájáról (1944) című dolgozatát. [...] Köteles Szabolcs, a Pátria rádió munkatársa készített beszélgetést Szeghy-Gayer Veronikával, a dolgozat egyik szerzőjével...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Tárlat: Geometria és absztrakció irányelvként

Két kortárs magyar festőművésznek nyílt önálló tárlata a nagyszombati Ján Koniarek Galéria Koppel-villájában. Szentpétery Ádám a Műszaki Egyetem Képzőművészeti és Intermédia Tanszékén, illetve Rozsnyón tevékenykedik. Festészete már a nyolcvanas években a geometrikus absztrakció felé fordult, ekkor kezdte munkáiban felváltani a figuratív elemeket a geometrikus szabályosságokon alapuló absztrakt formanyelv. [...] A tavaly elhunyt Bak Imre, a neoavantgárd egyik legfontosabb képviselője, az elmúlt évtizedek leginkább befolyásos és meghatározó alakja a magyar festészetben. A nagyszombati Ján Koniarek Galéria egy külön termet szánt Bak Imre képeinek bemutatására...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Hálaadó istentisztelet keretében avatták fel Bős új református templomát

A hívek adományaiból, a helyi református közösség gyűjtéséből és nagyrészt Magyarország Kormánya támogatásával épült fel az első református templom Bősön, melyet hálaadó istentisztelet kíséretében adtak át a helyi híveknek. A szertartáson Géresi Róbert, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház püspöke hirdetett ígét...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Elhalasztották a nemzeti kisebbségi iskolák ukrán nyelvre történő átállítását

Az ukrán parlament jóváhagyta a törvénytervezetet, amely 2024. szeptember 1-jéig elhalasztja az ukrán nyelvre történő átállást azokban az iskolákban, ahol az oktatás valamelyik Európai Unió ország nyelvén folyik – írja az Ukrajninszka Pravda hírportál június 10-én. [...] Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az oktatási intézményeknek idén szeptemberben nem kell átállniuk az ukrán nyelvű tanításra...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Átadták a P. Frangepán Katalin Gimnázium királyházi óvodáját

Ünnepélyes keretek között adták át a P. Frangepán Katalin Gimnázium királyházi óvodáját. Az egykori parókia épülete a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében mintegy 25 millió forintos magyar állami támogatással teljes külső és belső felújításon esett át. [...] A királyházi magyar óvoda beindításával, több mint 100 év után indul újra a magyar nyelvű oktatás a községben...” Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Horvát lap: Hová tűnik a magyarság?

Nagy árat fizet Szerbia azért, amiért az Európai Unió országai, névlegesen Magyarország, Horvátország, Bulgária és Románia veszik körül, ugyanis a szerb polgárok, akiknek van útlevele a környező országokból egyszerűbben indulhatnak útnak, ez a tendencia pedig különösen a vajdasági magyarok körében szembetűnő – írta a Slobodna Dalmacija, akik behatóbban foglalkoztak a kérdéssel, hogy hova mennek a szerbiai magyarok. [...] Mint írták, közvetlenül a középiskola befejeztével a magyar fiatalok többnyire Magyarország felé veszi az irányt. [...] A Slobodna Dalmacija azt is kiemeli, hogy a legutóbbi népszámlálás adatai alapján mintegy 70 ezerrel kevesebb magyar él Szerbiában, mint 2011-ben...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Kilencvenhét éves a Vajdasági Levéltár, az évforduló alkalmából régi pecsétből nyílt kiállítás

A Vajdasági Levéltár 1926-ban kezdte meg működését, hivatalos neve akkor Újvidéki Állami Levéltár volt. Első vezetője Dimitrij Kirilović volt, aki megkezdte a Vajdaság területén lévő megyék és városok levéltári anyagainak gyűjtését és rendszerezését – mondta az évforduló alkalmából rendezett eseményen Nebojša Kuzmanović, a Vajdasági Levéltár igazgatója. [...] A Vajdasági Levéltár legrégebbi dokumentumai a 12. századból való, latin és cseh nyelvű pergamentöredékek. Gyűjteményünkben 9000 folyóméter levéltári anyagot őrzünk és tartunk karban szakszerűen. [...] A levéltár napja alkalmából Pecsétek a Vajdasági Levéltárból címmel nyílt kiállítás, amelyhez az anyagot Danijela Branković gyűjtötte össze. A kiállítást a 19. századi bácskai városok, piacterek és falvak pecsétjeinek szentelték...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Több év kihagyás után újból üzemel a könyvtár Királyhalmon

Szabadka Város pályázatának köszönhetően ismét megteremtődtek a feltételek arra, hogy heti egy alkalommal fogadják az olvasni vágyó gyerekeket. Az újranitás ötletgazdája Magosi Zsuzsanna, Szabadka segédpolgármestere volt. Egy pályázatnak köszönhetően, amit az önkormányzat írt ki, megteremtődtek a feltételek az újranításra. [...] A könyvtárban a helyi Petőfi Sándor Általános Iskola magyar nyelv és irodalom szakos tanára, Pécs Blanka látja el a könyvtárosi feladatokat...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Együtt írjuk a könyvtár történetét címmel szerveztek programot Szabadkán

Együtt írjuk a könyvtár történetét címmel szerveztek programot Szabadkán. Az eseményen az érdeklődők közösen emlékeztek vissza az intézmény elmúlt hetven évére. A mindennapi munka mellett a közös élményekről, kirándulásokról készült fényképek is bekerültek abba a multimediális válogatásba, amelyet együtt tekintettek meg...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Magyarok a szórványban - harc minden családért

Mi ad erőt a megmaradáshoz és a hagyományok ápolásához a szerémségi magyaroknak? A Közügyek című műsor megmutatja, milyen az élet Dobradón, Satrincán és Maradékon. [...] Az alig száz lelket számláló Dobradó faluban egy-két család kivételével magyar lakosok élnek. [...] A kicsivel több mint háromszáz lakosú Satrinca több mint 60 százaléka magyar, anyanyelvüket viszont egyre kevesebben beszélik. Az óvodában és az általános iskolában szerb nyelven folyik az oktatás, de heti egy alkalommal magyarul is tanulhatnak a diákok. [...] Halász Dániel, református lelkész: „A gyerekek létszáma is nagyon nehéz kérdés, mert rengeteg a vegyes házasság, alig születik már tiszta magyar házasságból gyerek...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Torontálvásárhelyen lezajlott a 33. Dél-bánáti Magyar Művelődési Egyesületek Szemléje

A rendezvényen szombaton nyolc magyar művelődési egyesület tizenkilenc műsorszámmal mutatkozott be. A késő délutáni programot egy fontos tanácskozás előzte meg, amely során a dél-bánáti művelődési egyesületek képviselői beszámoltak az elmúlt évben megvalósított programjaikról, további terveikről, esetleg az ötleteikről szóltak néhány szót. A vitaindítót Martinek Imre újságíró fogalmazta meg A megkezdett munkának nincs alternatívája címmel...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Zentán rendezik meg a 94. Ünnepi Könyvhét vajdasági záróeseményét

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében június 16-án, a zentai piactéren, illetve a piactér mellett lévő Rin-Tin-Tin klubban rendezik meg a Légyott a könnyvel elnevezésű könyvvásárt és könyvbemutató-délelőttöt, amelyen a vajdasági magyar kiadók, könyvkiadással is foglalkozó szervezetek, intézmények mutatják be legfrissebb kiadványaikat. A rendezvényen az Életjel, a Forum Könyvkiadó Intézet, a TM-People International, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a zEtna mutatja be kiadványait...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Véget ér a tanügyi sztrájk, a szakszervezetek elfogadták a kormány ajánlatát

A tanügyi szakszervezetek képviselői bejelentették, elfogadják a kormány legutóbbi ajánlatát és befejezik az általános munkabeszüntetéssel járó sztrájkot, amely május 22-én kezdődött. Ennek a feltétele azonban az, hogy a kormány sürgősségi rendeletbe foglalja vállalásait. Az új közalkalmazotti bértörvényben a pedagógusok bértáblája a legmagasabb közalkalmazotti bér 23 százalékanak megfelelő országos bruttó átlagbérnél kezdődik majd, és 2024. január 1-jétől az új törvényben előirányzott béremelés 50 százalékaival növelik a fizetéseket a tanügyben...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Iuliu Maniu-emlékév Romániában

A képviselőház döntő házként megszavazta, hogy 2023-at Iuliu Maniu-emlékévvé nyilvánítsák Romániában. A 245 jelenlévő képviselőből 203 támogatta a kezdeményezést, 40 tartózkodott, ketten pedig – köztük Zakariás Zoltán, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) elnöke – ellene szavaztak. Az RMDSZ képviselői nem vettek részt a szavazáson...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Vendéglátásról és turizmusról tartott konferenciát az EME

Magyarországi és hazai turisztikai szakemberek, illetve Erdély több régiójából érkezett érdeklődők jelenlétében tartották meg csütörtökön az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) által szervezett turisztikai konferenciát. [...] Szó volt ugyanakkor az Erdélyi

Legendáriumról, az inflációnak az idei nyaralásra gyakorolt hatásáról, a szarvasgombáról, mint turisztikai szegmensről, illetve Kide és Kalotaszentkirály turisztikai jellegzetességeiről is...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Hogyan tárták fel a Szent Ferenc Alapítványnál történt szexuális visszaéléseket?

Hogyan működik a Szent Ferenc Alapítvány Bőjte Csaba vezetésével? Kik a felelősek az érzelmi, fizikai és szexuális visszaélések eltusolásáért? Milyen szervezeti kultúra ösztönözte az elhallgatást? Miért hiányzott, hiányzik a szakértői hálózat és a rendszeres szupervizori tevékenység az alapítvány otthonaiból? A nyilvános eseményen az ügyet felgöngyölítő újságírók, Szabó Tünde (Átlátszó Erdély), valamint az anyagait a Mércén publikáló Kulcsár Árpád válaszolt Sipos Zoltán, majd az olvasók kérdéseire. A beszélgetésbe bekapcsolódott Máthé-Bogár Mónika, a visszaélések egyik szovátai túlélője, illetve az utolsó részhez csatlakozni tudott Roth Mária professzor, a romániai gyermekvédelmi rendszer szakértője, az MTA külső köztestületének tagja, a BBTE egyetemi oktatója...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Cél az iskolaelhagyás csökkentése a gelencei Jancsó Benedek iskolában

Az országos helyreállítási tervben foglalt vállalások részeként az V–VIII. osztályosok iskolaelhagyásának csökkentésére meghirdetett uniós pályázaton 17 háromszéki, többnyire vidéki iskola nyert támogatást több mint kétmillió euró összértékben. A múlt év szeptemberében a gelencei Jancsó Benedek Általános Iskola is sikeresen pályázott. [...] A gelencei tanintézményeket [...] 605 gyermek látogatja. Dragomér Katalin iskolaigazgató érdeklődésünkre elmondta: elsősorban azzal a céllal pályáztak, hogy tanulók számára a tanintézmény egy kicsit befogadóbb legyen, úgy látogassák az iskolát, mintha az tényleg a második otthonuk lenne. [...] Az iskola pszichológusa Sütő Mária Rita lett, vele kötöttek szerződést. Ő nem csak az iskolában tevékenykedik, hanem azokat a családokat is felkeresi, ahonnan a gyermekek nem járnak rendszeresen iskolába. [...] Ugyancsak a projekt-nek köszönhetően nagyon sok kirándulást szerveztek...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Amikor Vitéz Mihály vajda belovagolt Sepsiszentgyörgy címertervébe

A címertan világnapja (június 10.) alkalmából e heti Történelmünk rovatunkban Sepsiszentgyörgy címereit, címerteveit veszi számba Szekeres Attila István, az MTA külső köztestületének tagja. [...] A május 11–13-a között Jászvásárban tartott Országos Genealógiai és Címertani Kongresszuson Alexandru Daneş brassói címerkutató az 1980-as években keletkezett címertervekről értekezett. Az alább bemutatandó címerek, címertervek közül a szocializmus korszakából származó kettő az ő kutatása eredményeként került nyilvánosságra. Gödri Ferenc 19. század végi címerteveire Nagy Botond levéltáros, az MTA külső köztestületének tagja hívta fel a figyelmem, a Székely Nemzeti Múzeumban őrzött adománylevet Cserey Zoltán bocsátotta rendelkezésemre...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: A Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület által támogatott életutak

A Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület 20. évfordulója kapcsán interjúsorozatot indítunk: megvizsgáljuk, hogy milyen elvek mentén működik töretlenül, immár két évtizede az egyesület; mit jelent ez egy támogatott diák életében, illetve milyen érzés támogatóként a háttérből figyelni, hogyan bontakozik ki a táalentum. [...] Vizeli Ibolya sorsának alakulása a példa arra, hogy van kiút a legmélyebb élethelyzetekből, még akkor is, ha a felemelkedés egy gyermek- és kamaszlány megfeszített munkáját és folyamatos jelenlétét igényli. [...] Évi többszöri utalás formájában kaptam ösztöndíjat, rendszeresen. Ez nem volt túl nagy összeg, mégis hatalmas segítségnek bizonyult...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kali Ágnes: „A magasztosabb dolgokban megszűnik az egyén vergődése”

Megvakult angyalok címmel jelent meg a Kalligram kiadó gondozásában Kali Ágnes költő, dramaturg második verseskötete, amelyről a 12. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten beszélgetett a szerző Horváth Benjivel. A három versciklusba rendezett versvilág magánmitológián keresztül mutat meg valami egyetemeset mindannyiunk számára, akik a szenvedéseinkből gyógyulni akarunk. [...] Kali Ágnes felolvasással indított – Szucsávi sirató című versét követően pedig elmondta, bukovinai útjai nem csupán szakmaiak voltak...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Átadták az Erdélyi Magyar Kultúráért Díjakat

Az RMDSZ 11. alkalommal adta át díjait irodalom, képzőművészet és előadó-művészet kategóriában a Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten. Az eseményre pénteken este a kolozsvári magyar színházban került sor. Az elismerésben Visky András író, drámaíró, dramaturg, Oláh Gyárfás szobrászművész, divattervező és Imre Éva színművész részesült...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi bemutató körúton a frissen megjelent TGM-kötetek

A Kijárat és a Kalligram Kiadó gondozásában két Tamás Gáspár Miklós-kötet jelent meg, mindkettő Sipos Balázs szerkesztésében és jegyzeteivel. A két válogatás párhuzamosan készült, egyszerre jelent meg, és közös könyvbemutatók alkalmával mutatják be

Miskolcon, Erdélyben három helyszínen (Kolozsváron, Gyergyószentmiklóson és Csíkszeredában, június 14-16.), végül pedig Budapesten...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Podcast: Kanadában is virágzik a magyar kultúra

A kanadai magyar közösség szétszórta él az országban. Az egykoron kivándorolt magyarok összetartóak, fontosnak tartják a magyar identitás, és a kultúra megtartását. [...] Szente Annával, a Kanadai Diaszpóra tanács elnökével Hajtmann Gábor, a Ma7 Adásidő című műsorvezetője beszélget...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Az új Turul Ház avatása Kastlban

2023. május 20-án felavatták a Nürnberg melletti Kastlban, a Hárshegy Cserkészpark területén épült új magyar közösségi házat, mely a Turul Ház nevet kapta. Az örömteli ünnepi eseményen 150 németországi magyar cserkész és számos magyar szervezet képviselője vett részt...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

Esterházy Jánosra emlékeztek a morvaországi Mírovban

Esterházy Jánosra emlékeztek szombaton a közép-morvaországi Mírovban. A múlt század kilencvenes éveinek vége óta rendszeresen megtartott megemlékezést idén is a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének ostravai helyi egyesülete, valamint Mírov település önkormányzata közösen rendezte. A mírovi emlékűnnepséget magyar nyelvű katolikus szentmise előzte meg Olmützben, a Szent Vencel-székesegyházban, amelyet Balga Zoltán atya, a prágai magyar plébánia vezetője celebrált. Balga Zoltán prédikációjában felidézte Esterházy János életét és munkásságát...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)